

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Otsus juhtumi 1302/2009/TS kohta - Viivitus esialgsele dokumentidele juurdepääsu taotlusele vastamisel

Otsus

Juhtum 1302/2009/TS - **Alguskuupäev:** {0} 22/07/2009 - **Otsuse kuupäev:** {0} 15/12/2010

Corporate Europe Observatory (CEO) (Euroopa ettevõtete seirekeskus) on valitsusväline organisatsioon, mille eesmärk on edendada läbipaistvust Euroopa Liidu institutsioonide tegevuses. CEO esitas komisjonile taotluse juurdepääsuks dokumentidele ja teabele, mis käsitlevad Euroopa Liidu ja India, Euroopa Liidu ja ASEANi ning Euroopa Liidu ja Korea kaubanduslääbirääkimisi. Komisjon registreeris taotlused 2008. aasta veebruaris. 2008. aasta detsembris andis komisjon taotletud dokumentidele osalise avaliku juurdepääsu.

Ombudsmanile esitatud kaebuses väitis CEO, et komisjon oli esialgsetele taotlustele vastamisel tarbetult viivitanud ja rikkus sellega määrust nr 1049/2001.

Oma otsuses märkis ombudsman, et määruses nr 1049/2001, millega reguleeritakse juurdepääsu dokumentidele, on sätestatud taotluste lahendamiseks kahe-etapiline menetlus. Kui institutsioon ei vasta esialgsele taotlusele 15 tööpäeva jooksul, on taotlejal õigus esitada kordustaotlus. Kui kordustaotlus lükatakse tagasi või vastust ei anta 15 tööpäeva jooksul, on taotlejal õigus anda asi Üldkohtusse või esitada kaebus Euroopa Ombudsmanile. Kõnealuse juhtumi puhul ei esitanud kaebuse esitaja kordustaotlust, vaid otsustas jääda ootama komisjoni otsust esialgsete taotluste kohta. Esialgsete taotluste menetlemise käigus teavitas komisjon kaebuse esitajat mitmel korral, et kuna taotlused on keerulised, ei saa neid menetleda määrusega nr 1049/2001 ettenähtud aja piires. Et kaebuse esitaja otsustas kordustaotlust mitte esitada, kuigi tal oli selleks õigus, järeldas ombudsman, et uurimise toimumise ajal rahuldasis kaebuse esitajat komisjoni selgitused. Seega otsustas ombudsman, et edasist uurimist ei ole vaja.

Siiski märkis ombudsman, et komisjon ei teavitanud kaebuse esitajat sellest, kui palju aega tal kulub esialgse taotlusega tegelemiseks. Ombudsman leidis, et komisjon peaks edaspidiste juhtumite korral sellest teada andma, et taotleja saaks teha teadliku otsuse selle kohta, kas kohe kordustaotluse esitamine on talle kasulik. Selle kohta tegi ombudsman lisamärkuse. Ta

palus komisjonil end kuue kuu jooksul teavitada kõikidest meetmetest, mida komisjon tema järelduste põhjal võtab.

Kaebuse taust

1. Kaebus puudutab Euroopa Komisjoni väidetavaid viivitusi dokumentidele juurdepääsu taotlustele vastamisel.
2. Kaebuse esitaja on Brüsselis asuv valitsusväline organisatsioon Corporate Europe Observatory (CEO). 7. veebruaril 2008 palus tegevjuht Euroopa Komisjoni kaubanduse peadirektoraadilt (edaspidi „peadirektoraat“) juurdepääsu ELi-India, ELi-ASEANI ja ELi-Korea kaubanduslääbirääkimisi käsitlevatele dokumentidele. Samal päeval saatis kaubanduse peadirektoraat kaebuse esitajale vastuvõtuteatise, teavitades teda ka sellest, et komisjon on registreerinud oma taotlused dokumentidele juurdepääsu ja teabele juurdepääsu taotlustena. Samuti teatas ta tegevjuhile, et arvestades taotletud dokumentide suurt arvu (kokku 12 eraldi taotlust) ja nende dokumentide pikkust, vajab komisjon nende kindlakstegemiseks ja analüüsimiseks aega. Seetõttu ei suutnud komisjon tagada, et ta suudab taotlusi menetleda määruses 1049/2001 sätestatud tähtaja jooksul [1] .
3. 14. veebruari 2008. aasta kirjas palus kaubanduse peadirektoraat kaebuse esitajal esitada täiendavaid selgitusi oma esialgsete taotluste kohta. Tegevjuht saatis 19. veebruari 2008. aasta kirjaga täiendavaid selgitusi. Kaubanduse peadirektoraat vastas 20. veebruari 2008. aasta kirjas, et kaebuse esitaja esitatud teave on kasulik. Kaubanduse peadirektoraat kinnitas tegevjuhile, et ta esitab vastuse niipea, kui tal on võimalik tuvastada ja läbi vaadata kõik asjaomased dokumendid kooskõlas määrusega 1049/2001.
4. 6. augusti 2008. aasta kirjas palus tegevjuht kaubanduse peadirektoraadilt teavet oma dokumentidele juurdepääsu taotluse käsitlemise kohta.
5. Kaubanduse peadirektoraat teatas 7. augusti 2008. aasta kirjas kaebuse esitajale, et arvestades taotletud dokumentide suurt arvu ja suurt hulka dokumente, hõlmab nende käsitlemise protsess paljude peadirektoraadi meeskondade tööd. Ta lisas, et kaubanduse peadirektoraat on nüüd lõpetanud dokumentide identifitseerimise ja et ta vaatab dokumendid läbi, et tagada nende avaldamine.
6. Kaubanduse peadirektoraat teatas 8. detsembri 2008. aasta ja 19. detsembri 2009. aasta kirjades tegevjuhtidele, et ta on otsustanud anda osalise juurdepääsu vastavalt ELi-India, ELi-ASEANI ja ELi-Korea kaubanduslääbirääkimisi käsitlevatele dokumentidele.
7. Mail 2009 esitas kaebuse esitaja ombudsmanile kaebuse eespool nimetatud dokumentidele juurdepääsu taotluste menetlemisel esinenud viivituste kohta.

Uurimise ese

8. Ombudsman algatas uurimise seoses järgmiste väidete ja väidetega:

Väide

Komisjoni vastused kaebuse esitaja esialgsetele taotlustele juurdepääsuks ELi-India, ELi-ASEANI ja ELi-Korea kaubanduslääbirääkimisi käsitlevatele dokumentidele ja teabele viibisid tarbetult ning rikkusid seega määrust 1049/2001.

Nõue

Komisjon peaks tagama, et määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohastest taotluste menetlemise tähtaegadest peetakse kinni.

Uurimine

9. Ombudsman edastas 22. juulil 2009 kaebuse komisjonile. Komisjon esitas oma arvamuse, mis edastati kaebuse esitajale koos märkuste esitamise kutsega. Kaebuse esitaja esitas oma märkused 28. novembril 2009.

Ombudsmani analüüs ja järeldused

A. Väide ja nõue

Ombudsmanile esitatud argumendid

10. Komisjon tunnistas oma arvamuses, et kaebuse esitaja taotlustele juurdepääsu saamiseks ELi-India, ELi-Korea ja ELi-ASEANI kaubanduslääbirääkimisi käsitlevatele dokumentidele vastamisel esines viivitusi, ning väljendas kahetsust nende viivituste pärast.

11. Komisjon täpsustas, et dokumentidega tutvumise taotluste käsitlemisel peab institutsioon vastavalt asjakohasele kohtupraktikale arvesse võtma ka hea halduse põhimõtet. Sellega seoses viitas komisjon kohtuasja T-2/05 *Verein für Konsumenteninformation vs. komisjon* [2] punktile 101, milles on märgitud järgmist:

„Tuleb siiski meelde tuletada, et taotlejal on võimalik esitada määruse nr 1049/2001 alusel juurdepääsutaotlus, mis puudutab ilmselt ebamõistlikku hulka dokumente, võib-olla tühistel põhjustel, millega kehtestatakse tema taotluse menetlemiseks teatav töömaht, mis võib institutsiooni nõuetekohast tööd väga olulisel määral halvata. Samuti tuleb märkida, et kui taotlus puudutab väga suurt hulka dokumente, peegeldab institutsiooni õigus leida koos

taotlejaga „õiglane lahendus“ määruse nr 1049/2001 artikli 6 lõike 3 alusel võimalust võtta – kuigi eriti piiratud määral – arvesse vajadust vajaduse korral ühitada taotleja huvid hea halduse huvidega. “

12. Komisjon täpsustas samuti, et hea halduse põhimõtte arvessevõtmiseks näeb määruse 1049/2001 artikli 6 lõike 3 ette, et institutsioonid võivad taotlejaga nõu pidada, et leida väga pikka dokumenti või väga suurt hulka dokumente puudutava taotluse puhul õiglane lahendus. Lisaks võib selline õiglane lahendus koosneda pikematest tähtaegadest. Komisjon asus seisukohale, et huvi hea halduse vastu tuleb arvesse võtta ka juhul, kui lühikese aja jooksul esitatakse mitu ja mõnikord keerukat taotlust.

13. Komisjon märkis, et käesoleval juhul teavitas kaubanduse peadirektoraat kaebuse esitajat mitmel korral, et tema ELi-India, ELi-Korea ja ELi-ASEANI kaubanduslääbirääkimisi käsitlevate dokumentidega tutvumise taotluste käsitlemine võtaks rohkem aega. Komisjon juhtis tähelepanu sellele, et kaubanduse peadirektoraat viitas oma 17. aprilli 2008. aasta kirjas kaebuse esitaja poolt alates aasta algusest esitatud taotluste suurele arvule ning teatas talle, et tähtajalist vastust ei saa seega tagada. Lisaks märkis kaubanduse peadirektoraat 10. septembri 2008. aasta kirjas, et ta on kaebuse esitaja teiste dokumentidele juurdepääsu taotluste menetlemise lõppetapis. Komisjon juhtis tähelepanu sellele, et 2008. aastal esitas kaebuse esitaja kaubanduse peadirektoraadile esitatud 166 taotlusest 22 dokumentidele juurdepääsu saamiseks ning et see arv moodustas 13,25 % kõnealusele peadirektoraadile laekunud taotluste koguarvust.

14. Komisjon rõhutas, et viimase kahe aasta jooksul on G Trade võtnud mitmeid meetmeid, et parandada ja kiirendada dokumenditaotluste menetlemist ning teavitada oma töötajaid vajadusest käsitleda dokumentidele juurdepääsu taotlusi kooskõlas kõrgeimate kutsestandarditega. Komisjon kinnitas, et ta jätkab selliste jõupingutuste tegemist, pöörates erilist tähelepanu esiteks sellele, et tagada keerukate taotluste menetlemine mõistlike tähtaegade jooksul, ja teiseks, kui esineb viivitusi, teavitades hagejat sellest, kuidas tema taotluste menetlemine edeneb.

15. Seejärel selgitas komisjon, et viivitused käesoleval juhul olid tingitud kaebuse esitaja taotluste keerukusest ja asjaolust, et ta oli samaaegselt saanud suure hulga keerukaid taotlusi, mille käsitlemine nõudis märkimisväärsed ressursse, samuti „ressursside jaotamise konfliktide hoolikat haldamist“. Komisjon tuletas meelde, et enamik kaubanduse peadirektoraadile esitatud arvukatest taotlustest on tavaliselt lihtsad ja neile on lihtne vastata, kuna need puudutavad tavaliselt ühte või mõnda hästi määratletud dokumenti. Mõned taotlused on aga äärmiselt keerulised. Keerulised taotlused puudutavad näiteks kindlakstehmata dokumente koosolekute kohta või kogu kirjavahetust, sealhulgas e-kirju, organisatsioonide mittetäieliku nimekirjaga aja jooksul, mis võib kesta kuni neli aastat, mil arutatakse konkreetse riigi või piirkondliku rühmitusega peetavaid läbirääkimisi. Seejärel andis komisjon üksikasjaliku ülevaate viivituste põhjustest käesolevas asjas.

16. Komisjon selgitas, et kaebuse esitaja taotlus üldsuse juurdepääsuks ELi-India, ELi-ASEANI ja ELi-Korea kaubanduslääbirääkimistega seotud dokumentidele puudutas kaubanduse

peadirektoraadi kolme või nelja eri üksust. Neid üksusi juhtis üksus, kellel oli üldine geograafiline vastutus kõnealuse piirkonna eest, ja kaubandusvoliniku kabinet. Taotlused, mis hõlmavad kogu läbirääkimisprotsessi, hõlmavad seega suure hulga toimikute ja e-kirjade läbivaatamist, et teha kindlaks materjalid, mis võivad kuuluda konkreetse taotluse kohaldamisalasse. Kui taotletud dokumendid on kindlaks tehtud, hinnatakse neid vastavalt määruses 1049/2001 sätestatud kriteeriumidele, et teha kindlaks, kas mõnda taotluse kohaldamisalasse kuuluvat materjali ei tohiks kättesaadavaks teha. Selliste taotluste puhul võib olla vaja kaasata neli kuni kaheksa ametnikku. Lisaks keskenduvad kõige keerulisemad taotlused sageli valdkondadele, kus läbirääkimisprotsess on kõige aktiivsem, näiteks käesoleval juhul läbirääkimistel India, ASEANi või Koreaga. See tekitab paratamatult konflikte vahendite eraldamisel.

17. Komisjon juhtis tähelepanu sellele, et kaebuse esitaja kolm taotlust, mis on käesoleva kaebuse esemeks, olid vaid kolm kaheteistkümnest taotlusest, mis ta esitas kahe päeva jooksul. Neist kaheteistkümnest taotlusest kümme olid keerulised. Sellest tulenevalt pidid mitu kaubanduse peadirektoraadi üksust nende taotluste suhtes järelmeetmeid võtma. Esiteks iga taotlusega seotud geograafiline üksus ja teiseks üksused, mis tegelevad teenuskaubanduse, intellektuaalomandi või lepingute keskkonnaaspektidega. Teine rühm pidi osalema kõigis käimasolevates kaubandusläbirääkimistes. Selle tulemusena esitasid need üksused suure hulga taotlusi, mis esitati väga lühikese aja jooksul. Nende taotluste läbivaatamine ja käsitlemine ei pidanud toimuma mitte ainult paralleelselt igapäevase läbirääkimistega, vaid vältimatult katkes ka läbirääkimiste voorudega seotud reisimine.

18. Seejärel rõhutas komisjon, et rahvusvaheliste läbirääkimiste puhul valitseb vältimatu pinge kahe kaalutluse vahel: ühelt poolt vajadus pidada läbirääkimisi tõhusalt ja heas usus, et saavutada parim võimalik kokkulepe; see vajadus võib nõuda, et teatavat tundlikku teavet tuleb vähemalt läbirääkimiste ajal hoida konfidentsiaalsena; teiselt poolt läbipaistvuse üldpõhimõtted, nagu need, mis sisalduvad määruses 1049/2001, mis reguleerivad komisjoni ja teiste liidu institutsioonide tööd.

19. Komisjon märkis, et eespool nimetatud eesmärkide vahelise pinge tõttu tuleb väga delikaatselt hinnata, mida saab või ei saa avalikustada. See selgitab, miks määrus (EÜ) nr 1049/2001 võimaldab kaaluda avalikku huvi läbipaistvuse vastu muude teguritega, näiteks võimaliku kahjuga, mis võib tekkida siis, kui ELi läbirääkimispositsioonid avaldatakse tema läbirääkimispartneritele enneaegselt. Näiteks ELi töökohtade kaotus, mille on põhjustanud kolmandad riigid, kes võtavad ebaõiglaselt vastumeetmeid ettevõtjatele, kes hoiatavad ELi ebaausate kaubandustavade või tõkete eest; või ELi otsustusprotsessi nõrgenemine, kui komisjon, nõukogu või parlament ei saa enam otsida, mõnikord konfidentsiaalselt, väliste organisatsioonide teadlikke seisukohti seisukoha kohta, mida tuleks võtta heade kaubanduslepingute saavutamiseks. Lisaks nõuavad dokumentidele üldsuse juurdepääsu taotlused, et asjaomased dokumendid vaataksid põhjalikult läbi piisavalt kogenud töötajad, kes on asjaomastest küsimustest teadlikud ja kes on tuttavad dokumentidele juurdepääsu eeskirjadega. Lisaks tuleb seda teha erinevatel läbirääkimistel samamoodi, et tagada dokumentidele juurdepääsu taotluste üldine läbipaistvus ja järjepidevus. Eeltoodud põhjustel on selliste taotluste menetlemine nii aja- kui ka ressursimahukas.

20. Seejärel juhtis komisjon tähelepanu määruses 1049/2001 sätestatud väga lühikestele tähtaegadele. Ta täpsustas, et keerukate taotluste puhul tuleb need taotlused teataval määral prioriseerida ja käesoleval juhul olid need kolm taotlust, millele käesolevas etteheites viidatakse, need, millele vastati viimati. Komisjon märkis, et prioriseerimise vajadust tunnistatakse määruses endas, kuna kõnealuse määruse artiklis 6 on sätestatud, et „väga pika dokumendiga või väga paljude dokumentidega seotud taotluse korral võivad asjaomased institutsioonid taotlejaga mitteametlikult nõu pidada, et leida õiglane lahendus“. Komisjon tuletas meelde, et kaubanduse peadirektoraat teavitas kaebuse esitajat mitu korda, et kaebuse esitaja kolme taotluse käsitlemine võtab aega. Komisjon lükkas kindlalt tagasi kõik ettepanekud, mille kaubanduse peadirektoraat oli võtnud vastu tahtliku viivitamise poliitikaga kõnealustele taotlustele vastamisel. Komisjon väitis, et selle eriti keerukate taotluste menetlemiseks, koordineerimiseks ja läbivaatamiseks ning kaubanduse peadirektoraadi järjepideva ja läbipaistva lähenemisviisi tagamiseks kulus pigem viivitused.

21. Oma märkustes väitis kaebuse esitaja, et just kaubanduse peadirektoraadi konsulteerimisprotsesside läbipaistvuse puudumine sunnib avalikke huvirühmi, sealhulgas kaebuse esitajat, esitama suhteliselt keerukaid ja arvukaid taotlusi dokumentidele juurdepääsuks, kui nad soovivad vastavalt komisjoni asjakohasele teatisele teada saada, *milliseid küsimusi arendatakse, milliseid mehhanisme kasutatakse konsulteerimiseks, kellega konsulteeritakse ja miks, mis on mõjutanud otsuseid poliitika kujundamisel* [3]. Kaebuse esitaja tunnistas oma dokumentidele juurdepääsu taotluste keerukust, kuid väitis, et vajadust paljude tema taotluste järele saaks leevendada või tema taotlused oleksid vähem keerulised, kui kaubanduse peadirektoraat kasutaks näiteks oma veebisaiti, et teha kättesaadavaks ajakohastatud loetelud koosolekutest ja kirjavahetusest seoses konkreetsete küsimustega. Kaebuse esitaja väitis, et läbipaistvuse suurendamine sellisel ennetaval viisil ei vähendaks mitte ainult dokumentidele juurdepääsu taotluste arvu ja mahtu, vaid oleks rohkem kooskõlas kaubanduse peadirektoraadi korduvate kinnitustega, et ta on kindlalt pühendunud tegutsema läbipaistval, avatud ja vastutustundlikul viisil.

22. Kaebuse esitaja väitis seejärel, et kaubanduse peadirektoraadi dokumentidele juurdepääsu piirav poliitika suurendab tarbetult tema töökoormust sellise juurdepääsu taotluste käsitlemisel. Kaebuse esitaja märkis, et kuigi varem avaldas kaubanduse peadirektoraat terveid dokumente, kasutab ta nüüd keerulist süsteemi dokumentide osade kustutamiseks, mida ei ole taotlustes sõnaselgelt mainitud ja mida seetõttu ei peeta „asjakohaseks“. Kaebuse esitaja väitis, et see lähenemisviis on eriti aeganõudev, sest kui on mitu eraldi taotlust üldsuse juurdepääsuks ühele konkreetsele dokumendile, tuleb dokument välja jätta eri osadega, sõltuvalt iga üksiku taotluse laadist. Kaebuse esitaja illustreeris seda näitena, kus sama protokoll avaldati tegevjuhile viies erinevas versioonis, kuna tuli esitada viis erinevat taotlust. Kaebuse esitaja väitis, et see tava võib muuta osaliselt avaldatud dokumendid raskesti mõistetavaks ja isegi põhjustada uusi taotlusi juurdepääsuks kogu dokumendile, mis omakorda suurendab kaubanduse peadirektoraadi valduses olevatele dokumentidele juurdepääsu taotlustega tegeleva meeskonna töökoormust.

23. Kaebuse esitaja väitis seejärel, et viis, kuidas kaubanduse peadirektoraat seadis

prioriteediks kaksteist dokumentidele juurdepääsu taotlust, mille ta esitas 2008. aasta alguses kahe päeva jooksul, on vastuolus tegevjuhi väljendatud prioriteetidega. Oma 19. veebruari 2008. aasta e-kirjas palus tegevjuht kaubanduse peadirektoraadil seada esikohale oma taotlused ELi-India, ELi-ASEANI ja ELi-Korea kaubanduslääbirääkimiste kohta. Kuid nagu komisjon ise märkis, on mõningate sisemiste prioriteetide tõttu „need kolm vastust nendele päringutele olid need, millele vastati viimati“. Kaebuse esitaja väitis, et komisjoni prioriteetide seadmine ei ole ilmselgelt „õiglane lahendus“, nagu on ette nähtud määruse 1049/2001 artikli 6 lõikes 4 seoses juurdepääsutaotlustega väga pikale dokumendile või väga suurele hulga dokumentidele.

24. Kaebuse esitaja väitis seejärel, et kaubanduse peadirektoraat lükkab tahtlikult edasi teatavate kodanikuühiskonna rühmade dokumentidele juurdepääsu taotlustele vastamise, et takistada kodanikuühiskonnal kontrollimast teatavat poliitikat ja kaubanduslääbirääkimisi, kui protsessid on veel pooleli ja ajal, mil neid on võimalik vaidlustada. Kaebuse esitaja arvates on selle tahtliku strateegia eesmärk võtta kodanikuühiskonnalt võimalus osaleda käimasolevates poliitilistes otsustes. Selle väite toetuseks viitas kaebuse esitaja kaubanduse peadirektoraadi sisedokumentidele, milles (tollane) peadirektor kirjutas (seoses eraldi dokumentidele juurdepääsu taotlusega), et „*võttes arvesse mõnede valitsusväliste organisatsioonide (sealhulgas Euroopa ettevõtete vaatluskeskuse) vaenulikku suhtumist GATSi läbirääkimistesse ja meie kontakte tööstusega, ning arvestades, et Ettevõtte Euroopa vaatluskeskus ei ole piirav, et ettevõtja Euroopa vaatluskeskus kasutab väga valikulisi hinnapakkumisi, mis on nende õigest kontekstist eemaldatud meedia tähelepanu äratamiseks, on väga tõenäoline, et kui me andsime üldsusele juurdepääsu sektorilt saadud kirjavahetusele, võib meie suhted selle sektoriga olla tõsiselt ohustatud.*

Ombudsmani hinnang

25. Määrusega 1049/2001 on kehtestatud dokumentidele juurdepääsu taotluste menetlemise kaheetapiline menetlus. Taotleja võib esitada esialgse taotluse määruse 1049/2001 artikli 7 alusel. Kui taotlus lükatakse (täielikult või osaliselt) tagasi või kui kindlaksmääratud aja jooksul vastust ei saada, on taotlejal õigus esitada kordustaotlus määruse 1049/2001 artikli 8 alusel. Kui kordustaotlus lükatakse (täielikult või osaliselt) tagasi või kui vastust ei saada kindlaksmääratud tähtaja jooksul, on hagejal õigus esitada küsimus Üldkohtule. Taotlejal on ka õigus esitada ombudsmanile kaebus üldsuse juurdepääsu andmisest keeldumise kohta.

26. Määruse 1049/2001 (esialgsete taotluste menetlemine) artiklis 7 on sätestatud:

„1. Dokumendile juurdepääsu taotlust käsitletakse viivitamata. Taotlejale saadetakse vastuvõtuteatis. Institutsioon annab 15 tööpäeva jooksul alates taotluse registreerimisest juurdepääsu taotletud dokumendile ja tagab juurdepääsu nimetatud ajavahemiku jooksul vastavalt artiklile 10 või esitab kirjalikus vastuses osalise või täieliku keeldumise põhjused ning teavitab taotlejat tema õigusest esitada kordustaotlus vastavalt käesoleva artikli lõikele 2.

2. Täieliku või osalise keeldumise korral võib taotleja 15 tööpäeva jooksul alates institutsiooni

vastuse saamisest esitada kordustaoitluse, milles palutakse institutsioonil oma seisukoht uuesti läbi vaadata.

3. Erandjuhtudel, näiteks kui taotlus puudutab väga pikka dokumenti või väga suurt hulka dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse üksikasjalikud põhjendused.

4. Kui institutsioon ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, annab see taotlejale õiguse esitada kordustaoitus.“

27. Nagu nähtub määruse 1049/2001 artikli 7 lõikest 4, on artikli 7 lõikes 1 ja vajaduse korral artikli 7 lõikes 3 sätestatud tähtaegade mittejärgimise tagajärg see, et taotlejal on *õigus* esitada kordustaoitus määruse 1049/2001 artikli 8 alusel. Tuleb siiski märkida, et artikli 7 lõikega 4 ei kehtestata mingeid piiranguid selle kohta, *millal* pärast nende tähtaegade möödumist esitatakse kordustaoitus seoses esialgsele taotlusele vastamata jätmisega. [4] Kokkuvõttes on võimalik kordustaoitus esitada *igal ajal* pärast artikli 7 lõikes 1 ja artikli 7 lõikes 3 sätestatud tähtaegade möödumist. See tähendab ka seda, et taotlejal on õigus jääda määramata *ajaks* ootama otsuse tegemist seoses esialgse taotlusega. Seega tuleb artiklis 7 sätestatud tähtaegu mõista mehhanismidena, mis annavad taotlejatele õiguse valida üks järgmistest võimalustest:

1) esitada kordustaoitlusi *igal ajal* pärast artiklis 7 sätestatud tähtaegade möödumist;

või teise võimalusena,

2) ootab otsuse tegemist esialgse taotluse kohta.

28. Käesoleval juhul ületas komisjon määruse 1049/2001 artiklis 7 sätestatud tähtaegu. Neil asjaoludel oli kaebuse esitajal *õigus* esitada kordustaoitus igal ajal (kuni ajani, mil komisjon vastas kolmele asjaomasele üldsuse juurdepääsu taotlusele 2008. aasta detsembris [5]). Kokkuvõttes, kuigi kaebuse esitajal oli õigus esitada kordustaoitus kohe, kui artikli 7 lõikes 1 ja artikli 7 lõikes 3 sätestatud tähtajad on möödunud, oli tal samuti õigus oodata ära komisjoni otsus.

29. Määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 7 lõikes 1 on sätestatud, et dokumendile juurdepääsu taotlust menetletakse viivitamata. See tähendab, et taotlust tuleks käsitleda võimalikult lühikese aja jooksul. Seega, kui artiklis 7 sätestatud tähtaegadest ei peeta kinni ja taotleja otsustab kordustaoitluse esitamise õigust mitte kasutada, peaks asjaomane institutsioon igal juhul püüdma taotlusele vastata võimalikult lühikese aja jooksul.

30. Taotluse menetlemiseks vajalik täpne ajavahemik sõltub mitmest tegurist, sealhulgas taotletud dokumentide arvust, nende pikkusest ja keerukusest ning eelkõige määruse 1049/2001 artiklis 4 sätestatud eranditega seoses tekkida võivate küsimuste keerukusest ja tundlikkusest.

31. Ombudsman on seisukohal, et kui institutsioonil on objektiivne vajadus esialgse taotluse

menetlemiseks pikema aja järele, oleks see kooskõlas hea halduse põhimõtetega, kui institutsioon selgitaks taotlejale põhjuseid, miks see vajadus tekib, ja annaks taotlejale ka teavet selle kohta, kui kaua kulub esialgse taotluse menetlemiseks. Taotleja nõuab sellist teavet selleks, et teha *teadlik otsus* selle kohta, kas tema huvides on kasutada oma võimalust esitada kordustaotlus või oodata ära institutsiooni otsus esialgse taotluse kohta.

32. Käesoleval juhul selgitas komisjon viivitust esialgsele taotlusele vastamisel, viidates asjaomaste taotluste keerukusele ja ulatusele, läbirääkimiste jätkumisest tulenevatele raskustele ning vajadusele konsulteerida kaubanduse peadirektoraadi eri meeskondadega. Mis puudutab seda, et komisjon ei ole täitnud kaebuse esitaja taotlust, et kõigepealt käsitletakse kolme taotlust, mis on käesoleva uurimise esemeks, siis selgitas komisjon, et see oli tingitud eelkõige nende kolme taotluse *keerukusest*. Komisjon märkis, et neid ei saa käsitleda esiteks nende hindamisega seotud töö mahu tõttu ja teiseks prioriteetide seadmise protsessi tõttu, mis tuli läbi viia kaebuse esitaja arvukatele dokumentidele juurdepääsu taotlustele vastamisel. Muud komisjoni esitatud selgitused ja põhjendused olid töö maht, mille põhjustasid muud dokumentidele juurdepääsu taotlused, millest suure osa esitas kaebuse esitaja, ning vajadus seada taotlused tähtsuse järjekorda. Komisjon juhtis tähelepanu sellele, et ta käsitles positiivselt kaebuse esitaja ülejäänud üheksat dokumentidele juurdepääsu taotlust.

33. Kaebuse esitaja ei esitanud käesoleval juhul kuni 2008. aasta detsembrini kolme kõnealuse taotluse kohta kordustaotlusi. Kaebuse esitaja *otsustas seega ära* oodata komisjoni otsused tema esialgsete taotluste kohta ja mitte kehtestada komisjonile ranget tähtaega. Nendest meetmetest saab järeldada üksnes seda, et kaebuse esitaja oli sel ajal veendunud komisjoni selgitustes tema esialgsete taotluste menetlemise kohta.

34. Ombudsmanile esitatud märkustes märgib kaebuse esitaja nüüd, et komisjon eksis viisis, kuidas ta oma taotlusi eelistas, ning et ta viivitas tahtlikult dokumentide avaldamisega kõnealuste kaubandusläbirääkimiste ajal. Kui see oleks olnud kaebuse esitaja seisukoht ajal, mil komisjon esialgseid taotlusi läbi vaatas, oleks ta saanud igal ajal esitada kordustaotluse, kuid ta seda ei teinud. Lisaks ei ole tõendeid, mis viitaksid sellele, et komisjon oleks püüdnud kaebuse esitajat eksitada institutsiooni teostatava läbivaatamise keerukuse osas.

35. Ombudsman märgib siiski, et käesoleval juhul ei näi komisjon olevat andnud kaebuse esitajale teavet selle kohta, kui kaua tema taotluse menetlemine aega võtab. Ombudsman on seisukohal, et komisjonil oleks asjakohane esitada selline teave tulevaste juhtumite puhul. See võimaldaks taotlejatel teha teadliku otsuse kordustaotluse viivitamatu esitamise põhjendatuse kohta. Sellega seoses teeb ombudsman veel ühe märkuse.

36. Eespool toodut arvesse võttes järeldab ombudsman, et käesoleval juhul ei ole edasine uurimine vajalik.

B. Järeldused

Selle kaebuse uurimise põhjal lõpetab ombudsman selle järgmise järeldusega:

Käesolevas asjas ei ole edasine uurimine vajalik.

Sellest otsusest teavitatakse kaebuse esitajat ja institutsiooni.

Täiendav märkus

Kui komisjon ei saa esialgset taotlust käsitleda määruse 1049/2001 artiklis 7 sätestatud tähtaja jooksul, peaks ta taotlejale esitama viivituse põhjused ja näitama, kui kaua kulub esialgse taotluse menetlemiseks. See võimaldaks taotlejal teha teadliku otsuse kordustaotluse viivitamatu esitamise põhjendatuse kohta.

P. Nikiforos Diamandouros

Strasbourg, 15. detsember 2010

[1] Esialgsele taotlusele vastamise tähtaeg, mis on sätestatud määruse 1049/2001 artikli 7 lõikes 1, on 15 tööpäeva alates taotluse registreerimisest. Lisaks on artikli 7 lõikes 3 sätestatud, et erandjuhtudel, näiteks kui taotlus puudutab väga pikka dokumenti või väga suurt hulka dokumente, võib lõikes 1 sätestatud tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotleja teatatakse sellest ette ja esitatakse üksikasjalikud põhjendused.

[2] Kohtuasi T-2/03: *Verein für Konsumenteninformation vs. komisjon*, EKL 2005, lk II-1121.

[3] Komisjoni teatis. Konsolideerimis- ja dialoogikultuuri tugevdamine – üldpõhimõtted ja miinimumnõuded huvitatud isikutega konsulteerimiseks komisjoni poolt, 11.12.2002, KOM(2002) 704 lõplik.

[4] Seevastu nõuab artikli 7 lõige 2, et kordustaotlus tuleb esitada 15 päeva jooksul pärast mis tahes *sõnaselget* keeldumist või sõnaselget osalist keeldumist anda üldsusele juurdepääs dokumentidele.

[5] Määruse 1049/2001 artikli 7 lõikes 2 on sätestatud, et taotleja võib täieliku või osalise keeldumise korral esitada kordustaotluse 15 tööpäeva jooksul. Käesolevas asjas andis komisjon 2008. aasta detsembris neile kolmele dokumendile osalise juurdepääsu. Seega oli kaebuse esitajal pärast neid otsuseid 15 tööpäeva aega kordustaotluse esitamiseks, paludes institutsioonil oma seisukoht uuesti läbi vaadata. Ombudsman ei ole teadlik sellest, et kaebuse esitaja oleks sellise kordustaotluse esitanud.